

GRONINGER

Vrijdag

COURANT.

den 28 November.

M U N T W E Z E N.

W A A R S C H U W I N G.

Het Kollegie van Raden en Generaal Meesteren der Munt, In aanmerking nemende, dat het, bij vernieuwing en ten volle, is gebleken, dat sommige Goud- en Zilvermeden in de Provinciën Groningen en Drenthe, met zeer lakenswaardige inzichten van woeker, Gouden en Zilveren Werken verkopen, welke ontbloot zijn van de afdrukken van 's Rijks stempels, tot waarborging der zuiverheid van het gehalte ingesteld, en op die wijze de koopers van zoodanige voorwerpen misleiden, niet alleen met het berekenen en afvorderen der daarvan verschuldigde, alhoewel aan den Lande onttrokken, regten, maar inzonderheid ook, door eene, met de aflevering van ongekeurteekende werken meestal gepaard gaande, bedriegelijke vervalsching van het alloo;

Overwegende, dat, door zoodanige handelwijze, aan de overige Koop- en Werklieden een groot nadeel wordt toegebracht, ja zelfs voor het ontstaan van wantrouwen omtrent dezen aanzienlijken tak van nijverheid, in de provinciën Groningen en Drenthe, te vreezen valt, iets, hetwelk van belang is voor te komen;

Heeft vermeend, bij hernieuwing van de, deswege, reeds vroeger gedane bekendmaking, de goede ingezetenen in die provinciën te moeten waarschuwen, om, onder geenerlei valsche voorgevens van winst, Gouden of Zilveren Werken zich aan te schaffen, die niet deugdelijk zijn onderzocht, en waarop de afdrukken van 's Rijks gehalte- en waarborg-stempels, mitsgaders het fabrieksteeken van den maker, niet worden aangeetroffen.

Met kennisgeving wijders, dat de ambtenaren van het Kantoor van Waarborg te Groningen zijn aangeschreven, om, onverminderd de gewone vervolging der overtredingen, voortdurend en bij toeneeming aan de ingezetenen de gelegenheid te geven, om alle, aan dezelve dienstige, inlichtingen te ontvangen; alsmede om de, door hen gekochte, Gouden of Zilveren Werken, met opzigt tot de stempeling, buiten eenige kosten, nog ten overvloede, aan voorgezegt kantoor te doen nazien, en zulks opdat, door een zoodanig onderzoek, eensdeels de handelwijze van den eerlijken koopman en werkmeester in het licht gesteld, en aan de belanghebbenden tevens alle zekerheid en geruststelling verschaft worde, en, anderdeels, de praktijken van kwalijkgezinde scharpligtigen nog verder, op eene afdoende wijze, worden verijdeld.

Utrecht, den 18 November 1828.

Ter ordonnantie van het Kollegie,
T. TREYELAAR, Secretaris.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat het Kohier van den aanslag in de Contributie voor de Dienstdoende Schutterij dezer Stad, over den jare 1827, door de Ed. Gr. Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bij derzelver Resolutie van den 27 October 1828, no. 20, is geapprobeerd en executoir gesteld.

Dat gemeld Kohier van Maandag, den 17den, tot en met Zaterdag, den 29 November aanstaande, uitgezonderd den Zondag, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 6 uren, ter Stads Secretarij voor de belanghebbenden ter lezing zal liggen, binnen welken tijd ook de aanslag-biljetten zullen worden rondgebracht.

Dat diegenen der gecotiseerden, welke vermeenen mogten redenen te hebben, om, wegens hunnen aanslag voor de Contributie over het jaar 1827, te kunnen reclamieren, hunne op behoorlijk zegel geschrevene memorie van reclame, vóór of uiterlijk op den 1 December aanstaande, aan Burgemeester en Wethouders zullen moeten indienen, na welken dag geene reclames meer zullen worden aangenomen, en de Contribuabelen, welke alsdan niet geteclameerd mogten hebben, gehouden worden in hunnen aanslag te berusten.

Eindelijk, dat tot de invordering dezer Contributie, welke door de schulpligtigen in één termijn zal moeten worden betaald, des avonds van 6 tot 8 uren, op het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, van den 1sten tot en met den 12 December, met uitzondering van Zaterdag en Zondag.

En opdat zulks ter kennis van een ieder kome, zal deze in de Groninger Courant worden geplaatst, en voorts aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 3 November 1828.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

A D V E R T E N T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de ingezetenen, dat het executoir verklaarde suppletioir kohier van het patentregt, over het 3de kwartaal dezes jaars 1828, aan den Ontvanger der Directe Belastingen, in deze Gemeente fungerende, ter invordering is ter hand gesteld.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27 November 1828.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

T U R K I J E.

SEMLIN den 4 November.

Uit Belgrado schrijft men, dat de Kapudan-Pacha in het leger van den Grootvisier is aangekomen en dadelijk naar Adrianopel is gereisd, om aldaar de bevelen van den Grooten Heer af te wachten. Ofschoon de Kapudan-Pacha Varna tot het uiterste verdedigd heeft en hem niets te verwijten is, zoo vrees men echter, dat hij voor een' krijgstraad zal worden geroepen en in het lot van den Pacha van Braila, die verbannen is, zal deelen. Jussuf-Pacha, die op bevel van den Kapudan-Pacha de onderhandelingen, nopens de overgave van Varna, heeft voortgezet, bevond zich reeds in het Russische leger en had reeds het verdrag gesloten, toen de Kapudan-Pacha hem deed weten, dat hij nog zoude wachten. Jussuf antwoordde, dat zijn veranderd besluit te laat kwam, hij zijne belofte niet konde schenden, en de vesting ook niet meer te verdedigen was. Alle goederen van Jussuf-Pacha zijn op order van den Grooten Heer in beslag genomen. Jussuf-Pacha had vele eigendommen en was een vermogend man. Omer Vrione begeeft zich naar Schumla, om onder Hussein-Pacha te dienen, dewijl tusschen den Grootvisier en hem tweedragt ontstaat is.

Alhier worden vele dukaten opgekocht en naar Konstantinopel gezonden.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 8 November.

Uit Tiflis schrijft men, in dato den 20. Oct.: „Alhier zijn vele gekwetste Russen, die bij de bestorming van Achalzik gewond zijn, aangekomen. Door de zorg van den oppergeneesheer Subow zijn van de 272 man onder weg slechts 3 man gestorven, alhoewel de weg, dien zij in 14 dagen hebben afgelegd, zeer moeilijk is, en de wind in de holle wegen van Bordshom zeer scherp was. Het gebulder der Russische kanonnen heeft zoo krachtig gewerkt, dat in de bosschen en wegen van Bordshom, die van ouds door plunderingen en rooverijen berucht waren, tegenwoordig volkomen zekerheid heerscht. De reiziger rijdt met zijn voerman, zelfs des nachts, door deze wouden, zonder iets te vreezen te hebben. Naar Bordshom, werwaarts tot heden slechts een rooverpad over de steile rotsen liep, waar langs de reiziger niet dan met groot gevaar konde komen, is thans door het Russisch gouvernement, in den korten tijd van 3 weken, een zeer geschikte en effen weg aangelegd, waarover alle lasten en zware transporten kunnen worden vervoerd. — Indien de oorlog tusschen Rusland en Turkije slechts te weeg brengt, dat de rooverijen, het stelen en verkoopen van menschen tot slaven, in deze streken ophoude, alsdan moet dezelve door elk weldenkend mensch als allerheylzaamst en nuttig beschouwd worden.”

Van den 11den. Het hof heeft den rouw voor een jaar aangenomen.

Het stoffelijk overblijfsel van wijlen de Keizerin Moeder, hetwelk tot den gden in het slaapvertrek gebleven was, is dien dag met veel plegtigheid naar de troonzaal gebracht, van waar het daarna naar de treurzaal zal worden vervoerd.

Het lijk is in zilverstof met lange slepen gekleed, met het Keizerlijk purper (uit goudstof met geborduurde wapenen en zilvertkwesten bestaande) omhangen en met eene kroon op het hoofd, die de regerende Keizerin hetzelfde heeft opgezet. Het paradeded is met karmozijn-fluweel met goudstof en gouden kwasten gedrapeerd. Aan het hoofd des beds is het Keizerlijk wapen geborduurd, en op zijden zijn de naamcijfers van Hare Majesteit. De kamer is met zwart laken behangen. Dag en nacht zijn er vele menschen bij het lijk en wordt er uit het Evangelie voorgelezen. Ook wordt er dagelijks godsdienst bij het lijk gehouden. Gisteren werden er vele lieden van beiderlei geslacht tot den handkus van wijlen de Keizerin toegelaten. Het lijk zal in de Peter-Paul Kathedrale kerk worden begraven; reeds worden er voorbereidselen tot de plegtige begrafenis gemaakt.

— Volgens berichten uit Tiflis, van den 21 October, heeft zich het overschot der Turksche armee in Klein-Azië, na de nederlage voor Achalzik, in de richting van Erzerum, verstrooid. Daar begonnen de Turken zich weder te verzamelen, weshalve onze troepen het pachaliek van Kars waren binnengerukt, waar zij tot den 17 October vertoefden. Om dezen tijd had men 6 graden koude. De winter begint in deze hooge streken en noodzaakt de troepen, om de winterkwartieren te betrekken. De generaal Paskewitsch Eriwanski heeft voor hunne verpleging behoorlijk gezorgd, in de vestingen garnizoenen achtergelaten, en is den 17 October te Tiflis aangekomen. Dus is deze veldtocht tegen de Turken in Azië afgeloopen; een veldtocht, waarin Rusland 3 pachalicken, 6 vestingen en 3 versterkte kasteelen veroverd heeft. De Turken zullen, denkt men, in dit koude jaargetijde niet ligt iets ondernemen.

I T A L I E.

ROME den 8 November.

De kroonprins van Pruisen heeft een diner bij den Nederlandschen gezant bijgewoond, al het merkwaardige dezer hoofdstad bezigtigd en is den 5den naar Napels vertrokken.

De Diario di Roma berigt, dat de Russen reeds 20 schepen hebben genomen, die met granen naar Konstantinopel bestemd waren.

In het uitgestrekte dal van het Camposcola, dat tot gebied van Montaldo di Castro behoort, en een eigendom is van de familie Candelosi, zoude, volgens overleveringen, de Etruskische stad Vulci gestaan hebben, welker bewoners onder den naam van Vulcianos bekend staan. Men heeft in dat dal op eene plaats, die onder den naam van Plan di Voce bekend is, eene kostbare Etruskische grafnaald ontdekt. Na bekome toestemming van den Paus, heeft de eigenaar op het laatst van October deze grafnaald doen openen, en in dezelve gevonden vele antieke voorwerpen van goud, brons, albast, terra cotta, beeldhouwers werk, enz., als aschkruiken, vazen en lampen van verschillende grootte en kleur, met mythologische zinnebeelden versierd en met Grieksche en Etruskische inscriptiën voorzien.

TRIESTE den 9 November.

Hadgi Christo, de bekende dappere kavalierie-officier der Grieken, die bij Ibrahim-Pacha gevangen is geweest, is te Aegina aangekomen. Sifini en tien andere Grieksche opperhoofden hebben ook hunne vrijheid terug bekomen. De Grieksche admiraal Sachuri heeft 21 vrouwen en kinderen, die in slavernij waren vervoerd, terug ontvangen en te Messenie aan land gezet.

— Tusschen Trieste en Alexandria zal eene regelmatige stoomboot-vaart door een actie-gezelschap ingerigt worden. Volgens brieven uit Alexandria, van den 3 Oct., had de overstroming des Nijls een' gelukkigen voortgang, hergene, gelijk bekend is, een vruchtbaar jaar belooft. De Groote Heer had van den Onderkoning van Egypte eene aanzienlijke hoeveelheid granen geëischt.

D U I T S C H L A N D.

NEURENBERG den 19 November.

Ons blad de Korrespondent geeft het volgende artikel, gedagteekend van den Beneden-Donau, 5 November.

Sedert Varna gevallen is, zijn de Bojaards in Moldavië en Wallachije, die gehoopt hadden weldra van het provisioneel bestuur der Russen en derzelver rekwisitiën bevrijd te worden, zeer ter neder geslagen en te leur gesteld. De hospitalen en de benodigdheden der Russische legerkorpsen, voor de Turksche vestingen langs den Donau, hebben zich, ten gevolge der nagezonden versterking voor het leger, vermeerderd, en men schijnt voornemens, om, in stede van eenen winter-veldtocht in het open land, deze vestingen achtereen volgend te bemagtigen. — De sterke aftrek van vee, graan, wijn, enz., dat voorheen uit de Vorstendommen naar Konstantinopel ging, lijdt zeer en kan nog slechts bij de Russische armee afgezet worden. — De inkwartiering vindt men uiterst drukkend, en de troost, weldra uit onzen staat van vazallen onder Hospodars en Bojaards bevrijd te zijn, schijnt nog ver af te wezen. — De berichten, welke wij aangaande den toestand der Turken vernemen, zijn deze: Niet zoo zeer dweepzucht, of gehechtheid aan het geloof van Mahomed, of aan Sultan Mahmoud, dan wel de vrees der Aijans in Rum-ili, dat het lijk der Porte, en inzonderheid hun aristokratisch Bojaards-gezag over de Grieksche en Roomsche-Katholieke Christenen, en de autonomie in hunne groote heerschappelijke bezittingen door eene Christelijke regering, hetzelfde welke, mogt gefnuikt worden, dit was het, waardoor de Aijans genoot werden, om in talrijke scharen het Turksche leger voor Schumla te versterken. De anders zoo gewone vijandschap dezer aanzienlijke familiën onder elkander is wel is waar gedempt, maar de aanstaande veldtocht zal toonen, dat het Turksche leger onmogelijk met groote massa's kan versterkt worden, zoo het niet al het land achter zich aan de Christen-onderdanen wil toebetrouwen. Reeds ziet men te Adrianopel vele zestienjarige soldaten, en deze zijn juist de moedigste. De herfst-desertie bij de legers te Schumla en Adrianopel is niet zoo groot, als wel te voren het geval was. Men gevoelde de noodzakelijkheid, om zich tot eenen winter-veldtocht van den kant der Russen voor te bereiden, en ook hierin zal men zich voegen, in de hoop, dat ziekte en Turksche volharding, met de brandend verlangde afwending eener Christen-Mogendheid, het heerlijke gebouw der Turken-heerschappij in het zuid-oostelijk Europa redden, en de gehate Russen tot den aftoet dwingen zullen. Tot nog toe hebben de Turken weinig volk door het zwaard, maar veel door gebrek en ziekte onder het leger verloren; dit laatste zal echter bij de Russen ook wel het geval zijn. In het kamp voor Adrianopel meent men te bemerken, dat zich partijen vormen, die onafhankelijke pachaliks willen tot stand brengen, in geval de Voorzienigheid den Sultan te Konstantinopel mogt doen vallen. Tot Varna's overgave hebben gouden kogels, maar nog meer de hoop der Turksche grooten bijgedragen, dat de Christenen, zoo al niet den Sultan, ten minste hunne heerschappij in het schoonste oord van Europa zouden laten voortduren. Zij gunnen elkander onzen buit niet, zeggen de zonen der Pacha's, die groote neiging tot muiterij hebben, en uit de te verwachten anarchie winst hopen te trekken. De Christenland- en stadbewoners bevinden zich in eenen deerniswaardigen toestand; van dezen wordt geëischt alles, wat de Turken tot hunne uitrusting noodig hebben, en men laat hen met hun vee zoo lang dienen, totdat alles bezwijkt. Komt de Russen tot voor Adrianopel en Seres, zoo vinden zij niets, dan woestijnen en door ellende halfverwilderde Christenen, die in geral zeer gesmolten zijn. — Geldgebrek stelt de Porte buiten staat, om Albanezen aan te werven. Zonder zware en geregelde soldij dient dit volk niet, en blijft men hun dit schuldig, dan heeft men de vreeslijkste vijanden. Voor hen behoef de Rus dus niet te vreezen. — Te Konstantinopel zal de tijding der overgave van Varna weinig opzien gebaard hebben; want het volk schijnt te hopen, dat de Russen

evenwel over den Donau zullen terug trekken. Een sterke Russische winter-veldtocht zou te Konstantinopel zelfs den val der regering kunnen bewerken.

FRANKFORT den 20 November.

Na der stellige verzekering, door het Fransche dagblad dezer stad gegeven, dat Silistria door de Russen ingenomen was, heeft men deswege nog geene nadere berichten ontvangen.

Nieuws uit de Turksche staten, waarop eenigen staat te maken is, vindt men ook sedert 3 dagen noch in den *Beobachter*, noch in de *Allgemeine Zeitung*, noch in eenig Duitsch blad. Het eenigste, wat opmerkenswaardig in brieven uit Weenen wordt gemeld, is, dat de bij het Weener hof geaccrediteerde Russische gezant *von Tatitscheff*, die vroeger een verlof naar Petersburg verlangd had, thans op zijnen post blijven zou, en de graaf *Fiquelmont*, thans Oostenrijksch gevolmagtigde te Napels, zich in den loop der volgende maand naar Petersburg begeven zou, om er den prins *Philip von Hessen* te vervangen; en men besloot daaruit, dat het Oostenrijksche hof een levendig deel stond te nemen aan de bemiddelende pogingen eeniger groote Mogendheden, om gedurende den winter het herstel van den vrede te bewerken.

Van den 22sten. Een koopvaardij-kapitein, den 13 October van Alexandria gezeld, brengt de tijding mede van de aankomst der tweede bezending van de troepen van *Ibrahim*-pacha in deze haven. Dezelve zijn begeleid geworden door een Engelsch en twee Fransche fregatten en door een paar brikken. *Ibrahim* had zich naar Kairo begeven, werwaarts hij eerlang door zijnen vader, den Onder-koning, zoude worden gevolgd.

Men had wijders in Triest berigt, dat de opstand der Grieken op het eiland Kandia zich steeds uitbreidde; — dat de Turken zich in de vestingen hadden teruggetrokken, en dat men slechts eenige ondersteuning van den zee kant behoefde, om geheel het eiland aan de Grieken te onderwerpen.

In Hongarije en in Polen is de winter dit jaar ongemeen vroeg begonnen, en daarbij den 30 en 31 October zoo veel sneeuw gevallen, dat men in Polen reeds met sleden heeft kunnen reizen. De oudste lieden, schrijft men onder anderen uit Agram, kunnen zich noch zulk sneuwen voor allerheiligen, noch zulk eene vorst op dien dag, als dit jaar plaats had, herinneren. Daarna was echter het weder zachter geworden.

G R O O T B R I T T A N J E.

LONDEN den 18 November.

De tijdingen uit Ierland zijn wederom van ongunstigen aard. Het blijkt meer en meer, dat er wapenen, voor de Katholijken bestemd, uit Schotland ingevoerd worden. De Katholieke maatschappij neemt wederom eene dreigender houding aan, en de bekende *O'Connell* heeft in eene van hare jongste bijeenkomsten eene hevige redevoering gehouden. Hij bestempelde daarin de Engelsche protestanten met den naam van bloedhonden. Men kan zich hieruit een denkbeeld van de verbittering maken.

Van den 22sten. Volgens den *Times* schijnt, in eene in de verledene week op Donderdag plaats gehad hebbende bijeenkomst van den markies *Palmella* en den hertog van *Wellington*, na welker afloop laatstgemelde onmiddellijk naar Windsor, van waar hij eerst des morgens was terug gekomen, is wedergekeerd, betreffende het ongelukkige Portugal een gewichtig punt ten tapijt gekomen te zijn. De markies, namelijk, zou aan den hertog geloofsbrieven aangeboden hebben, geteekend door don *Pedro*, en-waarbij hij (*Palmella*) als ambassadeur aan het Britsche hof van wege de Koningin *doña Maria* wordt aangesteld; en zeker, indien dit, gelijk de Franschen het noemen, *en regle was*, kon niemand geschikter, niemand bevoegder tot de eer, om *Maria da Gloria* te vertegenwoordigen, gekozen worden, dan de markies; maar men vernemt, dat ons gouvernement hem niet in een diplomatiek karakter, dus geconstitueerd, kan aannemen. Het is zonder voorbeeld, dat de voogd van een onmondigen soeverein de magt uitoefene van eenen ambassadeur te benoemen, om dien soeverein aan een vreemd hof te vertegenwoordigen.

De jongste berichten van Lord *Ponsomby*, uit Rio-Janeiro ontvangen, zijn van den 22 September 11.; dezelve brengen echter geen nieuws van eenig aanebelang mede. De gevolmagtigden van Buenos-Ayres waren derwaarts terug gekeerd, en Lord *Strangford* was nog niet aangekomen.

Voorts heeft men ook brieven uit Lima ontvangen tot den 29 Junij 11., een derzelve geeft het volgende tafereel van de nieuwe Amerikaansche republieken, „Hoe heerlijk heeft men, in de vroegere hoop, welke men omtrent deze Zuid-Amerikaansche Staten had opgevat, zich bedrogen gezien! In geenen van dezelve ontdekken wij eenigen vorm van eene waarlijk vrije constitutie van dezelve. Ieder van dezelve schijnt de speelbal of het slagtoffer van ijver- of belangzuchtige personen. Eene van dezelve heeft zijne toevlugt genomen tot het bekende middel van eenen Dictator te benoemen. Het gevaar van hen onder het Spaansche juk te zien wederkeeren is voorzeker gering, maar er zullen jaren moeten verlopen, alvorens men zich vleijen kan, dien uitgebreiden staat zoodanig gevestigd te zien, dat dezelve een wenschelijk verblijf kan worden voor lieden, die minnaars zijn van een stelsel van zaken, waarbij de eigendom beschermd, de handel aangemoedigd en de persoonlijke vrijheid verzekerd worden. De vereenigde Amerikaansche staten hebben dit stelsel onmiddellijk daargesteld gehad; maar de bevolking van de Amerikaansche Staten was Engelsch. Dezelve was de Engelsche wetgeving gewoon geweest, was afkomstig van Engelsche ouders, was bekend met de beroemde Engelsche schrijvers, en was misdien genoochzaam voorbereid tot het welbesteden harer onafhankelijkheid, zoodra zij zich dezelve had weten te verwerven. In een woord, zie hier een groot verschil: Noord-Amerika heeft Engeland, — Zuid-Amerika heeft Spanje tot moederland gehad.”

In eenen anderen brief wordt gezegd: „Er zijn vele zaken gebeurd. Peru heeft Bolivia aangevallen; in dit laatste land zijn ettelijke zamenzweringen ontstaan tegen den Generaal *Sucre*, die, in den arm gewond, hetzelfde verloren heeft, en zich in eenen neteligen toestand bevindt. Generaal *Urdaneta*, die het kommando over de troepen van Bolivia voerde, is door den Peruaanschen Generaal *Gamanna* geslagen, en het grootste deel der troepen van Bolivia is tot het Peruaansche leger overgelopen.

F R A N K R I J K.

PARIS den 19 November.

De opperraad van oorlog vergadert elken dag, des namiddags, in het hotel van het ministerie van oorlog. Van het aldaar verhandelde lekt niets uit. Inmiddels worden in de zeehavens, als te Toulon, Marseille, enz. de uitrustingen voortgezet. Uit Toulon schrijft men, in dato den 13 Nov., het volgende:

„Er worden alhier vele troepen verwacht, als 1°. 1300 rekruten, om de cadres van het 42ste reg. infanterie, dat thans op Morea is, aan te vullen; 2°. 700 rekruten voor het depot van het 46ste reg. infanterie; 3°. 600 jonge mariniers voor de oorlogschepen; 4°. eindelijk het 36. reg. van linie, hetwelk nog in deze maand naar Morea zal vertrekken.

„Er zijn alhier vele chirurgijns, officiers d'administration en andere geëmplojeerden per post uit Parijs aangekomen, welke zich met de eerste gelegenheid naar Morea moeten begeven. Er worden ook vele werklieden verwacht.

„De intendant-generaal van het leger op Morea, de heer *Voland*, vraagt bij aanhoudendheid werklieden, geneesheeren en vooral *compagnies d'ambulance* met muilezels, om de levensmiddelen van het eene punt naar het andere te transporteren; de muilezels, die met de armee zijn vertrokken, zijn naauwelijks voldoende, om de bagaasje en de regements goederen te vervoeren. Men hoopt, dat het jaargetijde niet te streng zal worden, en het verzenden van die goederen niet zal verhinderen, welke men nog moet zenden. Met verwondering heeft men gezien, dat, behalve 30,000 planken en 10,000 balken, men nog eene verbazende menigte brandhout op de Napolitaansche transportschepen, die voor rekening van ons gouvernement gehuurd zijn, heeft geladen. Zoude *Ibrahim* alle bosschen op Morea afgebrand hebben? Zulks schijnt allerwaarschijnlijkst. Bij het verbranden der oljibosschen, en het vernielen van alle vruchtboomen, heeft die barbaar zeker ook de andere bosschen doen verbranden. „Geheel Morea, dat anders een schoon vruchtbaar en wel bevolkt land was,” — aldus schrijft men van daar, — „is thans in eenen ellendigen toestand; de bewoners zijn grootendeels vermoord, of als slaven naar Egypte vervoerd. Zelfs Navarino, Modon en Coron zijn kleine, door de Turken en de Arabieren verwoeste, gesloopte en besmette steden: overal brandt men, om de huizen te zuiveren. Gelukkiglijk heeft men eene menigte planken, waarvan men barakken bouwt.”

„Men verneemt, dat een gedeelte der garnizoenen van Navarino, Coron en Modon, welke op onze transportschepen naar Alexandria zijn vervoerd, in zee in opstand zijn geraakt, en dat de equipaasje van 2 transportschepen gevaar heeft gelopen; het schijnt, dat men de rebellen heeft weten te bedwingen; zij hadden het oogmerk, de Fransche equipaasje te vermoorden en hier of daar aan land te gaan.”

Van den 20sten. Met zekerheid vernemen wij, dat de kolonel *Fabvier*, met

toestemming van ons gouvernement, zich weder naar Griekenland begeeft, om het bevel over de Grieksche landmagt op zich te nemen.

Wij hebben de officiële dépêches van den vice-admiraal *de Rigny* en den generaal *Maison* ontvangen, gedagteekend *Patras* den 1 November, waaruit blijkt, dat de Turken van het Kasteel van Morea de eerste vijandelijkheden hebben gepleegd, als hebbende op den generaal *Schneider* en den kapitein *Thouvenin* geschoten. Den 19 Oct. begon die generaal derhalve het kasteel te belegeren. D generaal *Maison* werd den 13den hiervan onderrigt, en zeilde met den admiraal *de Rigny* en 1500 man derwaarts, terwijl 3 reg. van Navarino door Morea naar *Patras* marscheerden, alwaar zij na 8 moeilijke dagmarschen aankwamen. De vloot met de troepen deed de reis in 36 uren. „Den 22sten schrijft, „de generaal, „kwam ik voor het kasteel en den 23sten verkende ik de vestingwerken. De plaats is sterk en wel geassembleerd. Eene batterij van 14 stukken „was door ons op 250 vademen (toises) en eene andere op 130 toises van het „fort opgeworpen. Ik beval, deze 40 à 50 toises digter te brengen. Heden „den 28 Oct., zijn wij 28 voeten van den wal en met 40 stukken laat ik heden „bres schieten. De Engelschen van de fregatten *la Blonde* en *le Talbot* helpen „mij met veel ijver, en hebben ons de helft van het geschut geleverd. D „Engelsche en Fransche kanonniers staan door elkander in de batterijen en „vechten als kameraden en met de grootste geestdrift. Elk schot gaat me „gejuich verzelde.

„De Russen zijn te Maltha; ik twijfel niet, of het zal hun smarten, geen „deel aan dit gevecht te hebben gehad. De admiraal *Heyden* heeft sedert lang „aangeboden, mij te komen helpen.”

In een berigt van den 31 Oct zegt de generaal: „Gisteren morgen te 6 uren deed ik „het vuur weder beginnen; de uitwerking was verschrikkelijk: in 4 uren tijd „was eene genoegzame breede bres geschoten, en de vijand durfde zich niet meer „op de wallen vertoonen; ik deed daarop het vuur der batterijen verminderen „uitgezonderd dat voor de bres, dat met hevigheid werd voortgezet. Men ha „nu kunnen storm loopen; doch ik wachtte, totdat het geschut de bres va „vergroot hebben, toen juist een parlementair verscheen, en er eene witte va „werd uitgestoken. Ik verklaarde aan den parlementair, die over de overgan „wilde handelen, dat ik geene kapitulatie toestond aan lieden, die er reeds een „geschonden hadden; dat zij zich op genade konden overgeven, of dat ik he „alle binnen 2 uren tijds over de kling zou jagen. Ik verleende hun slecht „een half uur, om de poorten te openen en voor mij ongewapend te verschij „nen. Dadelijk onderwierpen zij zich, zeggende, dat, daar zij zich voor „verteenwoordiger van den magtigen Koning van Frankrijk bevonden, zij zich „in zijne handen stelden. Het afleggen der wapenen, waaronder eenige, die „zeer fraai waren, kostte hun veel; doch ik was onverbiddelijk en deelde de „wapens onder de Engelsche en Fransche officieren rond. Aan de 2 grootste „der 5 batterijen, die wij hadden opgeworpen, had ik de namen gegeven van „*Karel X*, en *George IV*, en hierover waren de Engelschen zeer tevreden.

„Men heeft mij nog geen verslag der dooden en gekwetsten ingezonden; ik „geloof echter niet, dat dezelve boven de 25 zullen bedragen. Ik zend hier „nevens de vlaggen der Turken.” Voorts wordt aan vele militairen lof toegekend. De Turken hadden in den beginne gezegd, dat zij zich onder de puinen „zouden laten begraven, doch zij hebben zich bedacht. De admiraal *de Rigny* „schrijft, in dato den 1 Nov.: „De Engelsche bombardeergeloof *de Etna*, op „een afstand van een kanonschot van het fort geplaatst, heeft zich ondersche „den door het juist werpen harer bomben, hetwelk heeft bijgedragen, om de „wederstand der Turken te verkorten.

„De marine heeft 5 gekwetsten gehad; de *Conquérant* 4 en de *Armide* één. „Er zijn 2500 Turken, die thans Morea weder verlaten; zij hebben verzocht „naar Smirna te mogen gaan. Ik bestem daartoe 12 transportschepen, waaraan „er geene Turken meer op Morea zijn.”

Van den 21sten. Een der voornaamste constitutionele bladen deelt heden een artikel mede, waarin beweerd wordt, dat het gouvernement tegenwoordig oogenschijnlijk zegeviert, en dat dit niet als een triomf van eene of andere partij, maar als de zegepraal van Frankrijks instellingen, op het charter gegrond, beschouwd worden. Het vorig ministerie, wordt daarin verder gezegd, bragt het gouvernement in gevaar, door vrij openlijk den spot te steken met den wettigen regeringsvorm en door te trachten, om het charter in minachting en vergetelheid te brengen. Thans doet zich in Frankrijk boven alles eene behoefte van rust zien, welke rust evenwel in beroering zou verkeeren, bijaldien het gouvernement bij vertegenwoordiging verloren ging. De tegenstanders van dat stelsel zoeken het regerend Huis door voorgewende gevaren en door het voorspellen van eene revolutie te verschrikken; terwijl zij zelve ondertusschen op den weg naar eene omwenteling waren, toen zij op het kussen zaten, en, nu zij daarvan afgeraakt zijn, niet de minste kans hebben, om slechts een klein oproer te kunnen maken. Het eenige middel, om eene revolutie in Frankrijk te bewaren, zou zijn, om despotiek te handelen, zoo als zij reeds begonnen waren. Het charter, dat alles omvat, zoo wel het verledene als het tegenwoordige, billijke evenredigheid, maakt, zoo het oprecht uitgevoerd en door goede menen geest overeenstemmende instellingen ondersteund wordt, alle verstoring van Frankrijks rust onmogelijk. Onder die instellingen bekleedt de wet op de gemeente-besturen de eerste plaats, en het is te hopen, dat de staatsraad zich in dezen eersten arbeid beijvere, om aan de Kamers hieromtrent een ontwerp te leggen, dat den Koning en Frankrijk waardig is.

Hetzelfde blad schijnt echter te vrezen, dat de ministers in deze zijne slechts een gedeelte van het municipaal-stelsel aan de wetgevende magt zullen voordragen. Iets, dat de ware constitutionelen zeer mishagen zou. Nog menen, dat eindelijk het militaire wetboek ter tafel zal gebracht worden, als een wet op de competentie van den staatsraad.

Men spreekt van een plan, om alle oude gouden, zilveren en zelfs koperen Fransche muntspecijen te doen smelten en daarvoor nieuw geld te slaan.

De gewezen minister van Politie van *Napoleon*, hertog van *Rovigo*, heeft zijne laatst uitgegevene memoriën een aantal personen, en ook den maarschalk hertog van *Ragusa* (*Marmont*) eenigermate ten toon gesteld. Dit heeft den schalk zoo zeer geërgerd, dat hij, den schrijver dezer dagen op eene der boulevarden ontmoetende, denzelfde heeft aangegrepen en met zijne rotting eene dragt heeft gegeven. De hertog van *Rovigo* heeft zich bij den prefect van politie *leyme* vervoegd, ten einde te worden onderrigt, hoedanig zich in dezen te regelen. De prefect heeft den maarschalk daarop over deszelfs te groote levendigheid onderhouden, doch ten antwoord bekomen, dat hij, te gelegener tijd, soortgelijke tuchting zoo dikwerf zoude herhalen, totdat de hertog hem de wege, op eene bij militairen gebruikelijke wijze, voldoening zoude vragen.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 22 November.

De *Courrier* behelst heden den volgenden brief, door den heer *de Potter* gevangenis geschreven:

„De zaak, waarover sedert eenige weken tusschen de Nederlanders en de regering met meer dan gewone levendigheid geschil wordt gevoerd, schijnt toe kortelijk hierop neder te komen:

„Wij begeeren, ik heroeep mij op alle mijne medeburgers, eene oprechte voering van de grondwet, wier letter en geest ons het regt van bezwaar alle onder ons bereik zijnde wettige middelen verzekeren;

1°. Geheele en voor allen gelijke vrijheid der drukpers; 2°. De oprechte omhelzing, met al deszelfs gevolgen, van het levensbegint van alle vrije regeringen, de verantwoordelijkheid der gezagvoerders, en der ministers;

3°. De spoedige vaste zamenstelling der regterlijke magt.

„Zonder vrijheid van drukpers, is de grondwet, met al de vrijheden, welke zij ons waarborgt, die der meeningen, der godsdienst, en de persoonlijke vrijheid zelfs, een ijdele naam zonder eenige vrucht. En de drukpers zal niet zijn vóór het besluit van den 20 April 1815, hetwelk haar aan banden zal ingetrokken zijn; vóór de artikels van het strafwetboek, die in regten tegen de schrijvers ingeroepen worden, terwijl deze van hunnen kant de grondwet innroepen, strijdig met artikel 227 dezer wet, en derhalve nietig sedert afkondiging verklaard worden.

„Er is geene ware vrijheid der drukpers daar, waar geene ministeriële verantwoordelijkheid bestaat. Waartoe zou zij dienen, indien zij de misbruiken en willekeurige daden en de overweldigers der volksregten niet ontdekte en aan wees. Wat zou de grondwet zelve beteekenen, indien men niet mogt zeggen en schrijven, dat men ze schendt en wie ze schendt? Al mogt de ministeriële verantwoordelijkheid in de grondwet niet beschreven zijn, haar aanwezigheid zou ze vooronderstellen; want er is geen constitutioneel charter bestaanbaar, indien de bij hetzelfde ingestelde magt niet verantwoordelijk voor hare daden is, indien de agenten van die magt niet aan de beoordeeling van alle burgers onderworpen

Het vertrouwen op de onwidersprekelijkheid dezer waarheid doet de Nederlandsche schrijvers nog de slagen trotseren, waarmede zij van alle kanten bedreigd worden; door hare volstandige ontkenning brengt intusschen de jurisdictie aan al onze vrijheden die harde slagen toe.

De onafhankelijkheid der regtelijke magt, boven alle verdenking en buiten geschiet twijfel gesteld, is de eenigste waarborg, die der natie voor de onschendbaarheid van hare regten kan aangeboden worden. Dan en dan alleen zullen mirakelen als op den Koning de verplichting rust, om zijne kroon ongeschonden Mores zijne opvolgers over te geven, de onze kunnen vervullen, welke deze is, vamen wij de regten bewaren, waarop wij als menschen aanspraak hebben, en de gewan ons als Nederlanders de grondwet het genot en de handhaving verze-

Het zou te wenschen zijn, dat in de crisis, waarin wij niet ontveinzen kunnen an hetin dezen oogenblik te bevinden, de vrienden der openbare vrijheid zich leden in het rijk verenigden, ten einde eerbiedige en welmeenende verzoekschrif-

heden aan het Hooft van den staat en de vertegenwoordigers der natie in te dienen, helpen bij zij, met eene stellige en duidelijke openlegging hunner gevoelens, eenparig l. De bewimpeld de wenschen van een eerwaardig volk kenbaar maakten, hetwelk jen en steeds even gehoorzaam aan de wetten en getrouw aan zijne vorsten, als it met vastig en onwrikbaar in zijne vrijheidsliefde betoond heeft."

De *Courier* geeft thans bulletins van de tegen hem ingestelde vervolgingen. gens het eerste, van den 21 dezer, is de uitgever tusschen twee man van t land maréchaussee uit zijne gevangenis naar de correctionele regtbank gebracht ge- een. om tegenwoordig te zijn bij de behandeling der zaak, waarin de ad- leedten *Claes* en *Jotrand* betrokken zijn. Deze advocaten zijn voorts door den t rijkder ondervraagd betrekkelijk het artikel der *vrijheid van de drukpers*, waarvan t med hebben verklaard den schrijver niet te kennen. Volgens het 2de bulletin, derden 22 dezer, heeft de regter van instructie den advocaat *Mascart*, wien de n hte als een der redacteurs van den *Courier* had opgegeven, over hetzelfde s hkel ondervraagd. Hij heeft mede verklaard den schrijver niet te kennen. s zarna is een der zettters verhoord. Hij heeft hetzelfde geantwoord.

's GRAVENHAGE den 22 November.

De burgemeester en wethouders der stad 's Gravenhage, ontwaar geworden zijnde, s een door het eten van ongespeende oesters weder ziekten en ongesteldheden ont- k ha hebben, bij ordonnantie van den 21 dezer, het verkoopen van ongespeende schelers verboden, en het eten derzelve ten sterkste afgeraden.

Er zijn thans hier te lande twee afleveringen in het licht verschenen van zich prachtwerk, bevattende de afbeeldingen en beschrijvingen van al de op het dand Java, door wijlen de verdienstelijke natuuronderzoekers *H. Kuhl* en *J. C. de Hasselt*, ondekten planten, die tot de zoo weinig bekende familiën der Or- oosteden en *Asclepiadaceae* behooren. Dit werk, getiteld: *Genera et species Orchidea- n van et Asclepiadacearum, quas in itinere per insulam Javae, jussu et auspiciis Guiliel- 1, Belgarum Regis Augustissimi collegerunt Dr. H. Kuhl et Dr. J. C. van Has-* editionem et descriptiones curavit *J. G. S. van Breda*, Regii Instit. Soc. ord. in t hiedv. Gand. Prof. ord etc., zijn wij voornamelijk verschuldigd aan de verlichte toegherming van *Z. M. den Koning*, die tot de uitvoering van hetzelfde de be- uingodigde middelen heeft aangewezen. De beschrijving en uitgave is door den Riglandschen hoogleeraar *J. G. S. van Breda* bezorgd. Hetzelve is voor de noor- dlijke provinciën alleen bij den boekhandelaar *Sulpke* te Amsterdam en bij des- schel is correspondenten te bekomen.

AMSTERDAM den 22 November.

Aan de Engelsche kusten heeft het in de eerste dagen dezer maand zwaar t het Z. Z. O. en O. Z. O. gestormd, en had men zelfs den 8 dezer op som- e punten eenen volslagen orkaan uit het O. Z. O. en Z. O., zoo als onder ochteren te Penzance het geval was, waar dien dag, volgens de *Lloyd's List*, in de aldaar liggende visschersbooten er zeven van hunne *kettingkabels* geslagen, a een het strand geworpen, en geheel vergaan zijn, terwijl alleen diegene der- oegleven, die voor van hennep geslagene *kabeltouw*en vertuid lagen, den orkaan rdd hebben doorgestaan.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 23 November is van Rotterdam vertrokken kapit. *B. H. Plukker*, met t kofschip *Juffer Anna Luppina*, met tarwe, gedestineerd naar Pool.

In de maanden December en Januarij eerstkomende zal het Tdneellie- gberij-Gezelschap, onder de zinspreuk: *de Kunst Verwint*, in den GROOTEN CHOUWBURG alhier, VIER REPRESENTATIE geven.

De Lijst van Intekening ligt voor bij den Bureaulist *L. DE VRIES*.

K. M. HEESBÉ, Meester in de TOURS d'ADRESSE, verwittigt aan het eerde Publiek, dat hij weder alhier gearriveerd is met eene nieuwe Verzameling in GEDRESSEERDE KANARIEVOGELS. Een dezer Vogels schiet een pis- ol af; twee balanceren op eene slappe Koord; twee zullen met de Kaart elen, zeer komiek; tot slot: de Indiaasche Exercitie, met het opwerpen van koperen Ballen, welke 8 ponden zwaar zijn, ook met Kolfballen en Borden; eer vermakelijk om te zien. Speelt in alle Visieten en Gezelschappen. Is ge- geerd bij *J. W. NIENHUIS*, in de Gelkinge-straat.

NB. Geeft ook LES in de TOURS d'ADRESSE.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

Heden verloorste mijne geliefde Echtgenoot, *L. B. VAN HEIJNINGEN* bosch, zeden voorspoedig van TWEE welgeschapene KINDEREN, een ZOON en eene DOCHTER.

Oudwoude J. H. NANNINGA, Predikant.

den 22 November 1828. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze bekendmaking als eenige com- municatie aan te nemen.

Heden nacht beviel van eene welgeschapene DOCHTER, WILHELMINA TRESLING, geliefde Echtgenoot van Onderdendam Mr. A. J. VAN ROIJEN.

den 22 November 1828. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere ken- nisgeving aan te nemen.

Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER S. G. BOSSCHER, ge- liefde Echtgenoot van Zuidbroek L. G. KOOPS, Blaauwverwer.

den 23 November 1828. Heden nacht beviel mijne geliefde Echtgenoot *J. SWART* van eene wel- geschapene DOCHTER. Grijskerk Mr. M. DE MUINCK, Advokaat en Notaris.

den 23 November 1828. Getrouwd: HARM WILTS HUNDLINGIUS, van Bonda, ber. Pred. te Schiermonnikoog, en

den 26 November 1828. TITIA MARGARITHA ANSINGH, van Groningen. Getrouwd: ALBERTINUS HASELHOFF en

den 26 November 1828. EELJE HEIKENS. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere ken- nisgeving aan te nemen.

Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot JEICHEN VELDMAN, in den ouderdom van ruim dertig jaren, en liet mij in drie Kinderen de herinne- ring na aan een gelukkig Huwelijk van ruim zeven jaren.

Haren J A N P I E T E R S.

den 25 November 1828. Heden overleed, na eene ziekte van twee dagen, ons geliefd jongste Zoon *JOHANNES GERARDUS FAUSTIENUS*, in den ouderdom van bijna 9 maanden.

Groningen J. A. TONELLA, G. E. TONELLA, geb. STEFFENS.

den 24 November 1828. Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

Bij *J. OOMKENS* wordt heden en alom uitgegeven: I. HULDE aan de NAGEDACHTENIS van GERBRAND BAKKER, Hoogleeraar in de Geneeskunde te Groningen, door *J. BAART DE LA FAILLE*, M. D., met de Afbeelding van den Hoogleeraar, Gr. 8vo, à 75 centen. II. Afbeelding van den Hoogleeraar *J. R. VAN EERDE*, Gr. 8vo, à 40 centen, Proefdruk à 55 centen.

*. Bij *R. J. SCHIERBEEK* is gedrukt en wordt uitgegeven: SPREUKEN VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS, in Christelijke Verloogen. Zijnde eene Proeve van Bijdragen tot de Zede- en Beoefenings- leer van het Christendom; door *J. CORSTIUS*, Predikant te Amsterdam. Derde Deel. Waarmede dit schoone Werk compleet is.

LEERSCHOOLTJE voor KLEINEN, die een weinig beginnen te Lezen; met een aantal Plaatjes; door *R. G. RIJKENS*, Onderwijzer te Groningen.

Voorts zijn bij denzelven te bekomen: eene menigte

FRAAIJE PRENTEBOEKJES, GEKLEURD en ONGEKLEURD, en bijzonder geschikt tot ST. NICO- LAAS- en VERJARINGSGESCHENKEN.

*. ALMANAKKEN.

Bij den Boekhandelaar *A. HAZELHOFF*, in de Nieuwe Ebbingestraat, wordt op heden uitgegeven: DE NUTTIGE EN AANGENAME TIJDKOR- TER, 17de Jaargang; alsmede: DE GRONINGER VERZAMELAAR. Iets tot aanprijzing dezer Almanakken te zeggen, rekent de Uitgever overtoollig, dewijl dezelve genoegzaam bekend zijn. — Binnen weinige dagen zijn de onderscheide- ne soorten in Parkement, die ook alle als vorige jaren met nieuwe Stukjes voor- zien zijn, voor Slijters en Partikulieren te bekomen. — Ook heeft bovenge- noemde ontvangten: eene aanzienlijke partij KINDERWERKJES, geschikt tot SINT NIKOLAAS- en NIEUWJAARSPRESENTJES, met Gekeurde en Onge- kleurde Plaatjes, voor zuinige prijzen, welke aan de huizen ook ter bezigtiging kunnen gevraagd worden.

*. HEDEN te 12 uren wordt uitgegeven,

bij *C. L. MEIJER* en *J. VAN GROENENBERGH*: RAARE KAIZE VAN 't HOOGELAND NAA STAD, met een Voorberigt, of een Gesprek tusschen A. en B. Pries is ein stoeter.

*. Bij den Boekverkooper *M. SMIT* wordt heden uitgegeven en is alom te bekomen: ALMANAK TER BEVORDERING VAN KENNIS en GOEDEN SMAAK, voor het jaar 1829; uitgegeven door het Departement LEENS der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, à 35 Cents. Inhoudende, benevens eene zeer fraai bewerkte Kalender en verklaring van dezelve, — eene beschrijving van den Stand der Hoofdplaneten en des Sterrenhemels — Overzicht van ons Zonnestelsel en den Sterrenhemel. — Onderscheid tusschen onverschandigen Waan en Hoogmoed, en een betamelijk gevoel van Eigenwaarde. — Geschiedkundig verslag van het voormalig Klooster Wijkert — Groote Pier. — Vaderlandsch Lied. — Doe wel en zie niet om. — Spreuken en Raadgevingen. — Lentelied. — Eerzucht. — Teyredenheid. — Oogstlied. — Grafschrift. — Slechts een Gebrek. — Verjaeringsgroet aan mijnen Grootvader, — en een aantal zeer keurige en naïve Anekdoten.

*. Bij *H. C. SCHETSBERG*, te Leeuwarden en *M. SMIT*, te Groningen, zijn te bekomen: De KAARTLEGSTER, of de kunst om uit kaarten waar te zeggen; zijnde een onderhoudend Spel in vrolijke gezelschappen, met een Plaatje. Prijs 30 cents.

*. Bij *C. A. THIEME*, te Arnhem, is van de pers gekomen en alom verzonden:

De Geheimzinnige Vrouw, door *MICHEL ADRIAAN*, met gegraveerden titel en vignet, één deel, in groot 8vo. f 2 — 50.

Voorts wordt bij denzelven met succes gedebiteerd en is mede in de voornaamste Boekwinkels te bekomen:

- I. *C. NICOLAI*, over Zelfkennis, Menschenkennis en Verkeering met Menschen. Naar het Hoogduitsch, door *W. GOEDE*, 2 deelen, 2de druk. - 3 — 75.
- II. *J. G. W. MERKES*, het Beleg van Maastricht, in 1579, met Geschied- en Krijgskundige Aanteekeningen, in carton. - 1 — 40.
- III. *Lotgevallen van LODEWIJK MANHEIM*, een oorspronkelijke Nederlandsche Roman. - 2 — 00.
- IV. *K. CLEIJNMAN*, God, mijn alles, mijne vreugde, mijn troost; een Godsdiensig Huisboek voor beschaafde Christenen. - 3 — 00.
- V. *WOLDEMAR'S Nalatenschap aan zijnen Zoon*. Een Boek voor Jongelingen, ter volming van hun verstand en verede- ling van hun hart. Naar het Hoogduitsch van *J. GLATZ*, door *W. GOEDE*. - 2 — 50.
- VI. Het Nieuwe Testament, ingerigt naar de spelling van den Hoogleeraar *SIEGENBEEK*, in kl. 12mo. - 1 — 00.
- VII. *Aanteekeningen, betreffende de Kolonie Suriname*, met twee Kaartjes. - 1 — 25.

*. SURINAAMSCH VLIJNDERS,

met de afbeelding van derzelve RUPSEN en POPPEN. Van dit Werk is heden de eerste Aflevering, met vier fraaije naar het leven gekleurde Platen, van de pers gekomen bij *J. C. SEPP & ZOON*, Boekhandelaars te Amsterdam, die het- zelve bij Intekening verder zullen uitgeven, zijnde een Prospectus deswege alom te bekomen.

*. Heden komt van de pers bij *J. C. SEPP & ZOON*, Boekhandelaars te Amsterdam, en is alom te bekomen: Het tegenwoordig zoo zeer interessant werkje, genaamd: REGTEN VAN LEN VORST OP HET PUBLIEK ONDER- WIJS, uit het Fransch vertaald, prijs f 1 — 50. Dit werkje is voor ieder, zoo wel R. Katholiek als Protestant, belangrijk, vooral daar er thans zoo veel over het Publiek Onderwijs, zoo wel in het naburig Frankrijk als bij ons in de Neder- landen, gehandeld wordt. — Nog zijn bij bovengemelde Boekhandelaars te be- komen eenige weinige complete Exemplaren van het werk, genaamd: NEDER- LANDSCHE BEROERTEN onder Filips II, op last van hare Majesteit, de Kei- zerin Koningin *Maria Thersia*, beschreven door *L. J. J. VAN DER VIJCKT*, in zijn leven Raadsheer in den Raad van Vlaanderen, enz., met de aanteekenin- gen der beide onlangs verschenen Brusselsche Uitgaven, alsmede van den Neder- landschen Vertaler, in vier deelen compleet, prijs f 16 — 20. — Dit werk is het onpartijdigste en volledigste, wat er over deze Geschiedenis, voor ons Va- derland van zoo veel belang, uitgegeven is, en daarom onmisbaar voor ieder Liefhebber der Vaderlandsche Historie. — Alsmede nog een zeer gering getal van de Reis van *ROBERT ADAMS* in de Binnenlanden van AFRIKA, benevens zijne Slavernij en zijn verblijf in de Stad TOMBUCTOO, met eene kaart van Afrika, waarop de Reis van *Adams* en die van *Mungo Park* aangewezen is, in een deel compleet, prijs f 3 — 25.

*. VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ.

De Boekhandelaar *N. C. VAN DER VEER* zal, ten overstaan van eenen BE- VOEGDEN BEAMTTE, ten zijnen Huize, op Maandag, den 1 December 1828, enz. Verkoopen: twee fraaije Verzamelingen van NAGELATENE BOEKEN, in ONDERSCHEIDENE WETENSCHAPPEN, waaronder Uitmuntende Theol., Med- icynische en Klassische Schrijvers, en eene partij fraaije PRENTEBOEKJES, zeer diepst tot *St. NIKOLAAS PRESENTJES*, en nog Extra: eene APOTHEEK met POTTEN en GLAZEN. HEEL- en VROEDKUNDIGE INSTRUMENTEN, eene kleine fraaije FORTE-PIANO van *VAN DER DOES*, zijnde van 5 Octaaf en gemaakt tot Accompannement van zang, ENZ. De Catalogus is den 26 Novem- ber voor 5 Cents te bekomen.

*. De HOUDERS DER BANK VAN LEENING, te GRONINGEN, adverte- ren, dat alle PANDEN, zoo bij hen in de maanden Augustus, September en October 1827 zijn Verzet, en geteekend met de letters K, L en M, zullen moe- ten worden Afgerent en Gelost, en wel letter K van den 24 tot den 28 November, letter L van den 1 tot den 5 December en letter M van den 8 tot den 12 December; zullende, bij gebreke van dien, anders finaal Verkocht worden.

*. OVERSTE SCHEPPER EN ZIJLVESTEN VAN HET TERMUNTER-ZIJL- VEST brengen bij deze ter kennis van de DEELNEMERS in de NEGOTI- ATIE, ten behoeve van het TERMUNTER-ZIJLVEST gedaan, dat de reste- rende zeven stuks OBLIGATIËN, zijnde nummers 6, 27, 32, 52, 71, 88 en 99, op den 15 Mei 1829, met deszelfs verschenen RENTEN, zullen worden UITBETAALD.

U. E. S T H E E M A N, Secretaris.

*. Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te Groningen, is voornemens, op Dingsdag, den 2 December 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van de Erven BRUINS, in de Groote Toelust, aan de Groote Markt, te Groningen, publiek, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het 1ste Kadi- ton Groningen, te Verkoopen:

J. Eene hecht-sterke en zeer aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met eenen grooten TUIN er achter, benevens WOONKAMER, STAL en WAGENHUIS, voorts met eene WONING daarnaast; staande en gelegen ten Noorden in de Markt-straat, te Groningen, op vrij eigen grond, geteekend letter G no. 257, en G no. 258 V; laatst door wijlen den Hoogleeraar E. TINGA bewoond geweest.

Om op 1mo Januarij 1829 te aanvaarden.
II. Den EIGENDOM van ongeveer 26 Bunders LAND, onder Nieuw-Scheemda en Noordbroek gelegen, wordende bij ALBERTJE FOKKES LANTINGA onder hare Behuizing in vaste en alijdurende beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche op St. Martini verschijnende huur van f 312 — 00.
De Behuizing kan daags vóór den Verkoop en op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10 — 12 en des namiddags van 2 — 4 uren, bezigtigd worden, en de Veil-Conditiën benevens de Eigendomsbewijzen liggen op de gewone plaatsen ter lezing.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

* Mr. HERMAN TRIP, openbaar Notaris, residerende te Groningen, is voornemens, op Woensdag, den 3 December 1828, des voormiddags te 10 uren, ten huize van den Kastelein J. D. VAN DIJKEN, in het Regthuis, op het Hoogezand, publiek te Verkoopen:

Eene aangenaam en vrolijk gelegene BUITENPLAATS, STADWIJK genaamd, zeer geschikt voor ZOMER- en WINTERVERBLIJF, of tot het HOUDEN van LOGEMENT. VISCHPARTIJEN, als ANDERS, bestaande in eene kapitale HEEREN BEHUIZING met SCHUUR en STALLING, fraaije TUIN en APPELHOVEN, SLINGERBOSCH en LANEN, waarop zich bevinden ongeveer 400 Stuks Eikenboomen, en eenige Populieren, Eschen, Elzen en andere Boomen, alsmede eenig Kaphout; voorts tien Kampen kostelijk BOUW- en WEILAND, alles staande en gelegen op het Hoogezand, aan den Postweg en de Trekvaart, wordende door den Heer F. F. PFEIFFER in eigendom bewoond en gebruikt, zullende gemelde Buitenplaats en Landertjen eerst in percelen, waaronder de Eikenboomen één, en het ander Hout ook een afzonderlijk perceel zullen uitmaken, en daarna in Massa ter verkoop worden gepresenteerd, en kunnende over gemelde Goederen, zoo dezelve in Massa worden Verkocht, f 4000 — 00 naar 5 pc. blijven staan. — Gemelde Goederen kunnen, tot aan den Verkoopdag, alle Woensdagen en ook op de beide laatste dagen vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden.

En indien de Verkoop op afdruk der Veiling mogt goedvinden, de hoogste Bieders op de Landertjen voor hunne Botten te bedanken, zullen de Landertjen terstond bij percelen, voor den tijd van drie jaren, publiek ter Verhuring worden gepresenteerd, en zullen de Conditiën van Verkoop en Verhuring, acht dagen bevorens, ten huize van Verkoop, en ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris, ter lezing liggen.

Iemand inmiddeels genegen zijnde, gemelde Goederen Uit de Hand te Koopen, kan zich daarover bij den Eigenaar vervoegen.

Mr. H. TRIP, Notaris en Procureur.

* Op MAANDAG, den 1 December 1828, des namiddags te 2 uren, en vervolgens, zal er, in het Pakhuis van den Heer H. J. KONING, op de Laan alhier, publiek worden verkocht en wel bij meer dan een dozijn te zamen: Eene groote partij differente Soorten van BRUSSELSCHES STOELN; waaronder ARM-, TUIN-, en KINDERSTOELN.

Kunnende dezelve ten dage van Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 uren, worden bezigtigd.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris.

HOUTVEILING.

Op Zaturdag, den 29 November 1828, des voormiddags te 11 uren, zullen te Delfzijl, onder Houtkoopters, ten huize van den Kastelein H. G. ROELFSEMA, in Veiling worden gepresenteerd:

Eenige ladingen buitengewoon schoone en gladde NOORDSCHE maats en overmaats VUREN en GREINEN ZAAGBALKEN, alles van de beste Noordsche Havens aangevoerd, benevens eene partij rechte en toppige JUFFERS, KOLDERS, DEELN, SPARREN en SPIEREN. — Waarvan de Notitiën te bekomen zullen zijn bij den Kastelein opgemaakt.

* Mr. WIARDUS HORA SICCAMA, openbaar Notaris, residerende op het Hoogezand, zal, ten verzoeken van den Heer W. R. HOEKSEMA, Eigenaar te Kropswolde, op Maandag, den 1 December 1828, des morgens te 10 uren, ten huize van den Kastelein J. FROON, te Foxhol, doen Veilen en aan den genoegbiedenden Verkoopen:

Het aanzienlijk LANDGOED, bestaande in den BURG, letter D no. 45, en V no. 130, en verder daarbij staande GEBOUWEN, met deszelfs HOVEN, SINGELS, BOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN, alles staande en gelegen te Kropswolde, benevens DRIE ZITBANKEN, ten Noorden in de Kerk aldaar.

De gemelde Goederen kunnen op Zaturdag, den 29 November aanstaande, des morgens van 10 tot des namiddags 4 uren, door de belanghebbenden worden bezien.

Wds. HORA SICCAMA,
Notis.

* Op bekomen Autorisatie zal de Notaris Mr. M. SCHUKKING, te Assen, op Maandag, den 1 December 1828, des morgens te tien uren, ten huize van WICHER HOSSING, te Assen, in bijzijn van het VREDEGEREGT van het Kanton Assen, overgaan tot den Verkoop van een Goed HUIS, voorzien van drie behangene KAMERS, KEUKEN, Kelder en SCHUUR, benevens eenen grooten TUIN daarachter, staande bij den Korenmolen te Assen; om hetzelfde op den 1 Mei 1829 te aanvaarden.

* Mr. SIJNCO REIJNDERS, Notaris te Delfzijl, zal, op Woensdag, den 3 December 1826, des voormiddags te 10 uren, bij de Kerk te Farmsum, publiek Verkoopen: de OUDE PREDIKSTOEL, het DOOPHEK, BANKEN en SCHUTTINGEN, alles in zeer bruikbaren staat, in gezegde Kerk voorhanden.

* Mr. L. WICHERS WILDERVANCK, openbaar Notaris, residerende te Zuidbroek, gedenkt, namens zijne PRINCIPALEN, publiek te Verkoopen:

Eene aanzienlijke BEHUIZING, geteekend no. 155, zijnde eene van ouds zeer gerenomeerde en welbekante STELMAKERIJ, voorzien van Put en Regenwatersbak en meer andere gerijfelijkheden, en een TUIN, Stadgrond, doende tot eene jaarlijksche pacht f 11 — 45, staande en gelegen op het aangenaamste nabij het Diep, te Zuidbroek, geschikt voor meer andere Affaires en voor eenen Rentenier zeer aangenaam gelegen.

Deze Verkoop zal gehouden worden op Woensdag, den 3 December 1828, des avonds te 6 uren, ten huize van den Logementhouder H. WILLEMSSEN, te Zuidbroek, op voorwaarden, welke, drie dagen bevorens, ten huize van Verkoop te lezen zijn.

L. WICHERS WILDERVANCK,
Notaris.

HOUTVEILING.

Mr. M. VAN DER TUUK, Notaris te Veendam, zal, namens zijne PRINCIPALEN, op Donderdag, den 4 December aanstaande, des morgens te 10 uren, ten huize van HENDRIK BERENDS KOENEN, voor het eind van het Medemerdiep, publiek onder Houtkoopters Veilen: eene Lading OOSTZEESCHE GREEKEN en eene Lading NOORDSCHE HOUTWAREN, als: BALKEN, JUFFERS, KOLDERS, EIKEN BALKOENDERS, PIJSTAVEN en KLAPHOUT, afles in onderscheidene dikten en lengten.

* In de maand December zullen publiek te Koop worden gepresenteerd de onderstaande VASTE GOEDEREN van de Erven van G. MAATHUIS:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met pl. m. 34 Bunders BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, waaronder een gedeelte Beklemd Land, staande en gelegen te Kropswolde, strekkende van het Nieuw Kompagniesterdiep tot aan het Drentsche diep.

II. Pl. m. 3½ Bunder BOUW- en WEIDELAND, ten Noorden no. 1, strekkende aan het Nieuw Kompagniesterdiep, bij HENDRIK R. BOEREMA in gebruik.

III. Pl. m. 2½ Bunder BOUWLAND, ten Zuiden no. 1, strekkende aan het Nieuw Kompagniesterdiep, bij BEREND J. VEENHOVEN in gebruik.

IV. Pl. m. 3½ Bunder BOUWLAND, gelegen achter JAN R. SCHILTKende aan het Nieuw Kompagniesterdiep, bij HENDRIK R. BOEREMA in gebruik.

V. Pl. m. 2½ Bunder BOUWLAND, gelegen achter REINT H. REINT bij GERRIT H. JAGER in gebruik.

VI. Pl. m. 5½ Bunder BOUW-, WEIDE- en BOSCHLAND, ten no. 1, strekkende aan den Kropswolder weg, bij PIETER H. REDDING in gebruik.

VII. Eene BEHUIZING en SCHUUR, met daarbij pl. m. 5 Bunders en WEIDELAND, in de zoogenaamde Molenkluft, aan den Kropswolder bij de Wedw. HENDRIK M. DEKKER in gebruik.

VIII. Pl. m. 3 Bunder BOSCHLAND, mede in de Molenkluft gelegen.

IX. Pl. m. 1½ Bunder BOUW- of WEIDELAND, tegen de Kropswolder weg, in gebruik bij JANS DANIELS VERHECK.

X. Een HUIS met SCHUUR en TUIN, te Foxhol, door JANS D. VERHECK bewoond wordende.

XI. Pl. m. 2 Bunders buiten WEIDELAND, in Alten heert, onverre van met BEREND K. VELTHUIS.

XII. Pl. m. 2½ Bunder HOOILAND, achter no. 11 gelegen, waarvan 1½ Bunders, wandelende met BEREND K. VELTHUIS.

XIII. Pl. m. 1½ Bunder HOOILAND, in Hebels Made zonder Naweidelende met de Erven P. J. KREMER en CONS.

XIV. Pl. m. 2 Bunders HOOILAND, in het Zuider leger of Kloosterterdelende met R. J. SMIT en G. J. STEL.

XV. Een Stuk HOOILAND, achter Foxhol, op het zoogenaamde Land, zwerende aan het Meer.

XVI. De helft van pl. m. 5½ Bunder HOOILAND, bij Foxhol, strekkende met de andere helft, waarmede hetzelfde wandelt, van het Winschoter Meer tot aan het Foxholster Meer.

XVII. Een derde gedeelte van pl. m. 4½ Bunder HOOILAND, op terbroekster Noorder Made, strekkende van het Winschoter diep tot aan de sche diep, Zuidkant.

XVIII. Een derde gedeelte van IDEM, Noordkant.

XIX. Pl. m. 2 Bunders WEIDELAND, gelegen aan den Borgweg in Vrouwenlaan, onder Kolham.

XX. Pl. m. 1 Bunder DITO, gelegen naast no. 19.

XXI. Eene BEHUIZING met HEEM en HOF, bij Martenshoek, ondelende, bewoond door WILLEM AIKES THOLEN.

XXII. Een HUIS met HEEM en TUIN, te Scharmer, bewoond en door FREDERIK HENDRIKS BAKKER.

* Aanstaanden DINGSDAG, den 2 December 1828, des morgens 10 uren, zullen, door de Firma BOS & COMP., op de Grootte Markt, worden Verkocht: een hecht-sterke PORTIERWAGEN, en een DITO met PORTIEREN.

Verkoop voor het NIEUWE BOELHUIS.

in de Zwane-straat, op WOENSDAG en DONDERDAG, den 3 en 4 December 1828, van allerhande zindelijke HUISMOBILIA, LINNENS, KLEEDEREN, BEDDEGOED, GOUD en ZILVER, en veel meer andere GOEDEREN; te bezien Woensdag morgen van 10 tot 12 uren.

* Bij geslotene briefjes TE HUUR, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, Mei eerstkomende in te gaan: eene BOERDERIJ, bestaande in eenen pree, geheel vertimmerde HUIZING, no. 17, en ongeveer 19 Bunders BOUW-, WEI- en HOOILANDEN, staande en gelegen te Noordwijk, Geerl. Marum, bij SIEBE JANS TERPSTRA in gebruik.

De gegadigden worden verzocht, hunne briefjes in te leveren vóór den 1 December 1828, ten Kantore van den Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Delfzijl, alwaar ook de Voorwaarden ter lezing liggen.

* TE HUUR, tegen aanstaande Mei: een KOETSHUIS, STAL en WAGEN, sedert meer dan vijftig jaren door een' Huurkoetsier in gebruik, alhier op de Kwinkenplaats; te bevragen bij de Eigenares, Mevrouw de W. M. MUNNICKS.

H. A. MEIJER, in de Oude Boteringe-str.

heeft thans wederom eene mooie Partij BRUSSELSCHES STOELN ontvande, welke hij van echt Kersenboomenhout gemaakt en tot civiele prijzen te bekomen.

Groningen den 27 November 1828.

LEEST HIER!

De ondergeteekende maakt bekend, dat hij hem tot eenen civielen bekomen is: GELE GEKEPERDE NANKINGS, eene oude El breed.

F. M. DE HARTOGH,
in de Harderinne-straat, letter W no. 11.

JAN DE VRIES,

Huurkoetsier, wonende in de Kwinkenplaats, geeft te kennis aan zijne Begunstigers en het geëerde Publiek, dat hij op November 1828 van daar is VERHUISD naar het Wijde van de EBBINGE-STRAAT, letter B no. 132, alwaar hij als te voren continueert het VERHUUREN VAN RIJTUIGEN, zoo voor binnen als buiten de stad.

* Alhier zijn op nieuw aangekomen: eene partij Beste ZURE BRANSCHE APPELEN, en eene partij Beste WALNOTEN, in het Schiedijk, J. W. DREWES, hetwelk aan den Singel of de Appelmarkt liggende is.

* Bij de Gekwalificeerde Kollekteurs S. J. VAN COEVORDEN & ZOON de Vischmarkt te Groningen, zijn te bekomen, voor de EERSTE KLASSE der 143ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, (welke op Maandag 8 December aanstaande, te 's Hage zal getrokken worden.) KOOP-LOTEN f 11 — 00 per Lot, Half f 5 — 50, Vijfde f 2 — 20 en Tiende f 1 — 10, alsmede IN KOOP voor ALLE KLASSEN: een Heel Lot f 46 — 00, f 23 — 00, Vijfde f 9 — 20, Tiende f 4 — 60 en een Twintigste f 2 — 10. Ten hinnen Kantore wordt GENERAAL CONTRA-BOEK gehouden.

De Gekwalificeerde Kollekteurs:
S. J. VAN COEVORDEN & ZOON.

LEEST HIER.

BIJ M. M. LÖWENSTEIN, in de Harderinge-straat, is in de afgelede LAATSTE KLASSE al weder getrokken op no. 17186 een heel Lot van f 1000, alsmede op no. 21845 een gedeelte van f 1000 en meer andere prijzen, denzelfden zijn te bekomen, voor de Eerste Klasse der 143ste LOTERIJ, welke op Maandag, den 8 December aanstaande, zal trekken, HEELE DEELTEN VAN LOTEN, volgens Frys-Courant; hij beveelt zich verder gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten.

* Er wordt gevraagd, tegen de maand Februarij 1829, op eene BUITENPLAATS, een en een half uur van Groningen: Een gehuwd TUINMAN, zonder Kinderen, van middelbare jaren en goed gedrag, het Tuinwerk, jenen en Broeijen goed verstaande, en met Vee kunnende omgaan; die bekwaam en genegen is, vervoege zich ter nader onderrigt bij den VAN HET GROENE WEESHUIS, te Groningen.

* Er wordt GEVRAAGD eene WINKELDOCHTER, die tevens het WERK mede kan verrigten. Adres aan het KANTOOR dezer COURANT.

BURGERLIJKE STAND.
Van den 21 tot en met den 27 November zijn alhier geboren 15 zoons en 9 dochters, gehuwd 12 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op Beurs te Amsterdam, den 25 November 1828.			
Werkel. Sch. 1/2 pc. 55 3/4	Waeener Obl. 5 pc. 85 3/4	Pruss. in Lan. 5 pc.	
Rest. uitg. 8. 13 1/2	Bank-Actiën. 4 pc. 69 1/2	— 2e Lomng. 5 pc.	
Kansh. v. dito 19	Cent. Actiën. 13 1/2	Eng. Gecons. 5 pc.	
Stell. uitg. K. 19 1/2	Aand. R. fl. 100 . . . 187	Fr. F. op de R. 5 pc.	
Amort. Sydd. 4 1/2	— fl. 250 4	Idem op dito. 3 pc.	
Losrenten . . 2 1/2	Oblig. Metal. 2 1/2	Certif. v. dito. 3 pc.	
Hand.-maats. 4 1/2	— 5	Nap. Fonds 5 pc.	
Oblig. Rusl. 5	— 5	Idem in Nap. 5 pc.	
Russ. Inschr. 6	— 5	Idem in Lond. 5 pc.	
Certif. v. dito. 6	— 5	Den. te Lond. 6 pc.	
— Hamb. 5	— 5	Mexic. te Lond. 3 pc.	
— Neg. Lond. 5	— 5	Columb. te — 6 pc.	